

ข่าวพสกนิกร-เตือนภัยการระบาดศัตรูพืช !!!

ประจำเดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ (ฉบับที่ ๓๒/๖๗)

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี

โรคยอดเน่ารากเน่าในสับปะรด

ในช่วงสภาพอากาศที่มีเมฆเป็นส่วนใหญ่และมีฝนตกชุก ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี ขอให้เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดในภาคตะวันออกหมั่นสำรวจแปลงและเฝ้าระวังการระบาดของโรคยอดเน่า รากเน่า (Heart rot and root rot) มีทั้งอาการยอดเน่าที่เกิดจากเชื้อราและเชื้อแบคทีเรีย

เชื้อสาเหตุ เชื้อรา เช่น *Phytophthora micotianae*, *P. palmivora* และ *P. cinnamomi*
เชื้อแบคทีเรีย *Erwinia chrysanthemi*

อาการของโรค (เชื้อรา *Phytophthora spp.*) เกิดขึ้นได้ทุกระยะการเจริญเติบโต

อาการที่ต้น ใบยอดมีสีซีด ที่โคนใบหรือ ฐานใบเน่าข้ามมีสีขาวอมเหลืองขอบสีน้ำตาล ส่งกลิ่นเหม็นเฉพาะตัว เมื่อถึงส่วนยอดจะหลุดโดยง่าย ถ้าอาการรุนแรงกลุ่มใบตรงกลางต้นจะหักล้มพับลงมา

อาการที่ราก อาการเริ่มแรกใบมีสีซีดคล้ายอาการที่ต้น ใบด้านล่างนิ่มกว่าปกติและ แห้งตายเข้ามาจากปลายใบ ต้นชะงักการเจริญเติบโต รากมีแผลสีน้ำตาล เปื่อยและเน่า ดึงหลุดออกจากดินโดยง่าย

อาการที่ผล ผลมีขนาดเล็ก ผลเน่าเป็นจุด สีเขียวเข้ม ผ่าดูภายในเนื้อเยื่อจะเน่าเป็นสีน้ำตาล

อาการของโรค (เชื้อแบคทีเรีย *Erwinia chrysanthemi*)

อาการที่ต้น ใบอ่อนมีสีซีด ที่โคนใบจะเน่าดึงออกได้ง่าย ที่โคนใบมีลักษณะชุ่มน้ำเน่าเปื่อยมองเห็นเป็นแถบ สีม่วง ทำให้ต้นเตี้ยแคระแกร็น

อาการที่ผล ออกผลล่าช้าหรือไม่ออกผล ถ้าเข้าทำลายผลจะเข้าทำลายระยะผลแก่ ๑ - ๒ สัปดาห์ก่อน เก็บเกี่ยว ทำให้ผลสับปะรดมีสีเขียวเข้ม มีน้ำไหลออกจากผล เนื่องจากการหมักและมีก๊าซ เนื้อในผลเป็นโพรง

การเข้าทำลายของเชื้อแบคทีเรียจะระบาดจากดินเข้าสู่ทางยอด เข้าฟักตัวตั้งแต่ระยะดอกจนผลสับปะรดแก่ จึงจะแสดงอาการ

การแพร่ระบาด กรณีเชื้อรา ติดไปกับหน่อพันธุ์ ลมและน้ำ เครื่องมือทางการเกษตร

กรณีเชื้อแบคทีเรีย ติดไปกับหน่อพันธุ์ แพร่ระบาดจากดินเข้าทางยอด

พืชอาศัย เชื้อรา *Phytophthora spp.* เช่น พุรีน ยางพารา มะเขือยาว เป็นต้น

เชื้อแบคทีเรีย *Erwinia chrysanthemi* เช่น กล้วยไม้ เบญจมาศ เป็นต้น

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี

๑๕ ม.๑๑ ต.หนองปรือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี

โทร. ๐๓๘-๒๓๑๒๗๑ โทรสาร ๐๓๘-๒๓๑๔๙๕

<http://www.pmc03.doe.go.th> ; E-mail: pmc03@doe.go.th

สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค

มีเมฆเป็นส่วนใหญ่และมีฝนตกชุก

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

๑. เลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน
๒. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำดี ไม่ควรมีน้ำท่วมขังและเมื่อมีน้ำท่วมขังควรระบายออก
๓. ใช้ส่วนขยายพันธุ์จากแหล่งที่ไม่พบการระบาดของโรค
๔. ขุดต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูกทันที และโรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการระบาดของโรค
๕. ไม่นำเครื่องมือที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง

กรณีเกิดโรคจากเชื้อรา

๑. ก่อนปลูกควรจุ่มจุกหน่อพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช กลุ่ม ๔ (Phenylamide : Acylalanine) เมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐-๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือกลุ่ม ๓๓ (Phosphonate) ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐-๑๐๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือฟอสโฟนิค แอซิด ๔๐% เอสแอล กลุ่ม ๓๓ (Phosphonate) อัตรา ๕๐-๖๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือจุ่มจุกหน่อพันธุ์ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา

๒. ตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอเมื่อพบต้นเริ่มแสดงอาการของโรคพ่นด้วยสารเมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐-๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐-๑๐๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือพ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มาอัตรา ๑ กิโลกรัมต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร

กรณีเกิดโรคจากเชื้อแบคทีเรีย

๑. ฉีดพ่นด้วยเชื้อแบคทีเรีย *Bacillus subtilis* อัตรา ๓๐-๕๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๒. ใช้สารพวกที่มีทองแดงเป็นส่วนผสม เช่น กลุ่ม Mo๑ คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ๘๕ % ดับเบิ้ลยูพี ในอัตราส่วนตามคำแนะนำ ฉีดพ่นทุก ๓-๕ วันต่อครั้ง หากเป็นฤดูฝนควรผสมสารเคลือบใบลงไปด้วย เพื่อให้สารเคมีจับเกาะติดอยู่กับพืชนานขึ้น นอกจากคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์อาจใช้สารพวกจุนสี (CuSO_4) เช่น บอร์โดมิกเจอร์ (Bordeaux mixture) ๔-๔-๕๐ (ปอนด์-ปอนด์-แกลลอน) แทนก็ได้โดยฉีดทุกๆ ๓-๕ วันเช่นกัน

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชลบุรี

๑๕ ม.๑๑ ต.หนองปรือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี

โทร. ๐๓๘-๒๓๑๒๗๑ โทรสาร ๐๓๘-๒๓๑๔๙๕

<http://www.pmc03.doae.go.th> ; E-mail: pmc03@doae.go.th